

Számítógép architektúrák

BSc

1. Gyak.

2023. 09.27

Készítette:

Ferencsik Róbert Bsc

Programtervező Informatika

BQLOTW

Miskolc, 2023.10.07

a.) Változtassa meg a jelszavát! \$ **passwd**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ passwd  
robert jelszavának megváltoztatása.  
Jelenlegi jelszó:  
Új jelszó:  
Ismét az új jelszó:  
passwd: a jelszó sikeresen frissült  
robert@robert-GL752VW:~$
```

b.) Jelenítse meg a rendszer kézikönyv gyűjteményét! \$ **man man**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
MAN(1) Manual pager utils MAN(1)  
NAME  
man - an interface to the system reference manuals  
SYNOPSIS  
man [man options] [[section] page ...] ...  
man -k [apropos options] regexp ...  
man -K [man options] [section] term ...  
man -f [whatis options] page ...  
man -l [man options] file ...  
man -w|-W [man options] page ...  
DESCRIPTION  
man is the system's manual pager. Each page argument given to man is normally the name of a program, utility or function. The manual page associated with each of these arguments is then found and displayed. A section, if provided, will direct man to look only in that section of the manual. The default action is to search in all of the available sections following a pre-defined order (see DEFAULTS), and to show only the first page found, even if page exists in several sections.  
The table below shows the section numbers of the manual followed by the types of pages they contain.  
1 Executable programs or shell commands  
2 System calls (functions provided by the kernel)  
3 Library calls (functions within program libraries)  
4 Special files (usually found in /dev)  
5 File formats and conventions, e.g. /etc/passwd  
6 Games  
7 Miscellaneous (including macro packages and conventions), e.g. man(7), groff(7), man-pages(7)  
8 System administration commands (usually only for root)  
9 Kernel routines [Non standard]  
A manual page consists of several sections.  
Manual page man(1) line 1 (press h for help or q to quit)
```

c.) Írattassa ki a munkajegyzék nevét, amiben éppen dolgozik! \$ **pwd**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ pwd  
/home/robert  
robert@robert-GL752VW:~$
```

d.) Kik vannak bejelentkezve a rendszerbe? Mióta használják azt? Mióta inaktívak? Milyen parancsot futtatnak éppen? **\$ users \$ finger | awk '{print \$1, \$6, \$7, \$8}' \$ w | awk '{print \$1, \$5}' \$ htop**

```

robert@robert-GL752VW: ~
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó
robert@robert-GL752VW:~$ users
robert
robert@robert-GL752VW:~$ finger | awk '{print $1, $6, $7, $8}'
Login Time Office
robert Oct 7 08:05
robert@robert-GL752VW:~$ w | awk '{print $1, $5}'
08:50:18 1
USER IDLE
robert 46:31
robert@robert-GL752VW:~$

```

```

robert@robert-GL752VW: ~
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó

 0[ ] 3.8%] 4[ ] 2.5%]
 1[ ] 1.9%] 5[ ] 7.8%]
 2[ ] 0.6%] 6[ ] 0.6%]
 3[ ] 1.3%] 7[ ] 0.0%]
Mem[|||||] 2.45G/15.0G Tasks: 120, 677 thr; 1 running
Swp[ ] 0K/2.00G Load average: 1.02 0.84 0.70
Uptime: 00:29:38

  PID USER  PRI  NI  VIRT  RES  SHR  S  CPU% MEM%  TIME+  Command
 3186 robert  20   0 11.2G 477M 110M S 10.3 3.1 3:09.72 /usr/lib/fire
1317 root    20   0 1611M 126M 80216 S 2.6 0.8 1:28.90 /usr/lib/xorg
2363 robert  20   0 12.2G 506M 203M S 1.9 3.3 3:26.57 /usr/lib/fire
4902 robert  20   0 14684 5388 3588 R 1.9 0.0 0:00.65 htop
2015 robert  20   0 313M 39860 25672 S 0.6 0.3 0:01.89 /usr/bin/pyth
2449 robert  20   0 12.2G 506M 203M S 0.6 3.3 0:05.81 /usr/lib/fire
2815 robert  20   0 12.2G 506M 203M S 0.6 3.3 0:06.60 /usr/lib/fire
3088 robert  20   0 2620M 205M 94956 S 0.6 1.3 0:00.88 /usr/lib/fire
3190 robert  20   0 11.2G 477M 110M S 0.6 3.1 0:05.41 /usr/lib/fire
3893 robert  20   0 11.2G 477M 110M S 0.6 3.1 0:06.42 /usr/lib/fire
  1 root    20   0 162M 11652 8280 S 0.0 0.1 0:01.69 /sbin/init sp
413 root    19  -1 48072 17704 16404 S 0.0 0.1 0:00.50 /lib/systemd/
454 root    20   0 27556 7976 4696 S 0.0 0.1 0:01.53 /lib/systemd/
970 systemd-r 20   0 26452 14660 9536 S 0.0 0.1 0:00.97 /lib/systemd/
971 systemd-t 20   0 89508 6840 5956 S 0.0 0.0 0:00.07 /lib/systemd/
973 systemd-t 20   0 89508 6840 5956 S 0.0 0.0 0:00.00 /lib/systemd/
980 root    20   0 237M 7832 7000 S 0.0 0.0 0:00.20 /usr/libexec/
981 root    20   0 2812 1204 1116 S 0.0 0.0 0:00.40 /usr/sbin/acp
983 avahi    20   0 7712 3476 3140 S 0.0 0.0 0:00.11 avahi-daemon:
985 root    20   0 10592 5400 4964 S 0.0 0.0 0:00.08 /usr/lib/blue
986 root    20   0 12384 2824 2568 S 0.0 0.0 0:00.00 /usr/sbin/cro
987 messagebu 20   0 10004 6000 4008 S 0.0 0.0 0:00.83 @dbus-daemon
988 root    20   0 258M 19544 16408 S 0.0 0.1 0:00.62 /usr/sbin/Net
1004 root    20   0 237M 7832 7000 S 0.0 0.0 0:00.07 /usr/libexec/
1007 root    20   0 82768 3772 3412 S 0.0 0.0 0:00.22 /usr/sbin/irq
1010 root    20   0 43928 21288 11784 S 0.0 0.1 0:00.21 /usr/bin/pyth
1012 root    20   0 231M 9648 6744 S 0.0 0.1 0:00.31 /usr/libexec/
1014 syslog   20   0 217M 5780 4432 S 0.0 0.0 0:00.09 /usr/sbin/rsy
1016 root    20   0 233M 6728 6212 S 0.0 0.0 0:00.02 /usr/libexec/
F1Help F2Setup F3Search F4Filter F5Tree F6SortBy F7Nice F8Nice F9Kill F10Qui

```

e.) Jelenítse meg az utoljára bejelentkezett felhasználókat! Jelenítse meg az utolsó 5 bejelentkezést!

\$ last \$ last -n 5

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ last  
robert    tty7        :0                Sat Oct  7 08:05      gone - no logout  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Sat Oct  7 08:03      still running  
robert    tty7        :0                Fri Oct  6 19:19 - 18:56 (-00:22)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Fri Oct  6 19:18 - 18:56 (-00:21)  
robert    tty7        :0                Mon Oct  2 22:31 - 22:32 (00:00)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Tue Oct  3 00:30 - 22:32 (-1:58)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Mon Oct  2 13:46 - 13:47 (00:00)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Mon Oct  2 13:44 - 13:45 (00:01)  
robert    tty7        :0                Mon Oct  2 10:14 - 09:00 (-1:13)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Mon Oct  2 10:13 - 09:01 (-1:12)  
robert    tty7        :0                Sun Oct  1 16:14 - 20:59 (04:44)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Sun Oct  1 18:13 - 20:59 (02:46)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Sun Oct  1 12:24 - 12:25 (00:01)  
robert    tty7        :0                Sun Oct  1 01:02 - 12:23 (11:20)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Sun Oct  1 01:01 - 12:23 (11:21)  
robert    tty7        :0                Sat Sep 30 16:56 - 17:01 (00:05)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Sat Sep 30 16:55 - 17:01 (00:06)  
  
wtmp begins Sat Sep 30 16:55:10 2023  
robert@robert-GL752VW:~$ last -5  
robert    tty7        :0                Sat Oct  7 08:05      gone - no logout  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Sat Oct  7 08:03      still running  
robert    tty7        :0                Fri Oct  6 19:19 - 18:56 (-00:22)  
reboot    system boot  5.15.0-76-generi Fri Oct  6 19:18 - 18:56 (-00:21)  
robert    tty7        :0                Mon Oct  2 22:31 - 22:32 (00:00)  
  
wtmp begins Sat Sep 30 16:55:10 2023  
robert@robert-GL752VW:~$
```

f.) Írattassa ki azokat a felhasználókat, akik be vannak jelentkezve! **\$ users**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ users  
robert  
robert@robert-GL752VW:~$
```

g.) Kik vannak bejelentkezve, mikor és honnan jelentkezett be! **\$ w | awk '{print \$1, \$4, \$5, \$3}'**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ w | awk '{print $1, $4, $5, $3}'  
08:53:49 min, 1 50  
USER LOGIN@ IDLE FROM  
robert 08:05 50:02 :0  
robert@robert-GL752VW:~$
```

h.) Ki mikor melyik gépre jelentkezett be és hány perce nem csinál semmit! **\$ w | awk '{print \$1, \$3, \$5}'**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ w | awk '{print $1, $3, $5}'  
08:58:51 55 1  
USER FROM IDLE  
robert :0 55:04  
robert@robert-GL752VW:~$
```

i.) Bejelentkezve, a teljes neve, mikor jelentkezett be! **\$ finger | awk '{print \$1, \$2, \$3, \$6, \$7, \$8}'**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ finger | awk '{print $1, $2, $3, $6, $7, $8}'  
Login Name Tty Time Office Office  
robert Ferencsik Robert Oct 7 08:05  
robert@robert-GL752VW:~$
```

j.) Írjon egy üzenetet a szomszédjának! **\$ write (name) [ttyname]**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ write robert  
Hello  
█
```

k.) Nézze meg a date parancs kézikönyvét! **\$ man date**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
DATE(1) User Commands DATE(1)  
  
NAME  
    date - print or set the system date and time  
  
SYNOPSIS  
    date [OPTION]... [+FORMAT]  
    date [-u|--utc|--universal] [MMDDhhmm[[CC]YY][.ss]]  
  
DESCRIPTION  
    Display the current time in the given FORMAT, or set the system date.  
  
    Mandatory arguments to long options are mandatory for short options too.  
  
    -d, --date=STRING  
        display time described by STRING, not 'now'  
  
    --debug  
        annotate the parsed date, and warn about questionable usage to stderr  
  
    -f, --file=DATEFILE  
        like --date; once for each line of DATEFILE  
  
    -I[FMT], --iso-8601[=FMT]  
        output date/time in ISO 8601 format. FMT='date' for date only (the default), 'hours', 'minutes', 'seconds', or 'ns' for date and time to the indicated precision. Example: 2006-08-14T02:34:56-06:00  
  
    -R, --rfc-email  
        output date and time in RFC 5322 format. Example: Mon, 14 Aug 2006 02:34:56 -0600  
  
    --rfc-3339=FMT  
        output date/time in RFC 3339 format. FMT='date', 'seconds', or 'ns' for date and time to the indicated precision. Example: 2006-08-14 02:34:56-06:00  
  
Manual page date(1) line 1 (press h for help or q to quit)
```

l.) Hogyan kell paraméterezni a date parancsot ahhoz, hogy csak az évszámot írja ki? **\$ date +%Y**

```
robert@robert-GL752VW: ~  
Fájl Szerkesztés Nézet Keresés Terminál Súgó  
robert@robert-GL752VW:~$ date +%Y  
2023  
robert@robert-GL752VW:~$
```

m.) Hogyan lehet megszakítani az éppen futó programot? **Ctrl+c billentyű combo**

n.) Törölje a képernyőt! **Ctrl+L combo**